

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/383/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217473
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217473.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Vladimíra Pribulu, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, za ktorú koná ako advokát a konateľ doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 5. augusta 2013, č. k. 10C/94/2013-47, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.
Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) rozsudkom zo dňa 05. 08. 2013, č. k. 10C/94/2013-47 zamietol návrh (správne žalobu, keďže sa týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným) a odporcovi (správne žalovanému) nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa písomne podanou žalobou doručenu dňa 28. 09. 2012 domáhal od žalovaného zaplatenia majetkovej škody v sume 125 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 438,75 eura, dôvodiac tým, že mu Okresný súd Levice svojím nesprávnym postupom spôsobil vznik škody. Exekúciu žalobca navrhol vykonať na vymożenie svojej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 4371558 dlžníkom N. I., nar. XX. XX. XXXX. Súdny exekútor predložil návrh žalobcu - oprávneného na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresnému súdu Levice a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 31. 01. 2011, pričom konanie začalo 07. 06. 2010, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelení poverenia, t. j. s omeškaním viac ako 238 dní. Nesprávny úradný postup charakterizoval nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok. Uviedol, že exekučný súd tým, že svojím nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutie v právnom vzťahu medzi žalobcom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným odvíjajúceho svoju podstatu od uzatvorenej zmluvy o úvere. Mal za preukázané, že takéto rozhodnutie a postup súdu zakladá vo veci prekážku právoplatne rozhodnej veci, ktorá je neodstrániteľnou vadou konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offo. Podľa platnej právnej úpravy je rozsudok rozhodcovského súdu rovnocenným exekučným titulom s rozsudkom vydaným všeobecným súdom v občianskom súdnom konaní. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímnych očakávaní žalobcu, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca mohol vďaka

skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. V žalobe vyčíslil majetkovú škodu v sume 125 eur predstavujúcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu a nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a prísl. zo strany exekučného súdu. Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú neprávny úradným postupom. Potreba nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Žalobca si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci vo výške 438,75 eura, čo predstavuje 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom. Žalobca dodal, že podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku žalovanému dňa 25. 09. 2012, pričom k uspokojeniu predmetného nároku nedošlo. Poukázal na to, že dal vypracovať znalecký posudok znalcovi na právne vzťahy v cudzine, konkrétne Európske právo, v ktorom by sa mal vyjadriť k správnosti výkladu smernice 93/13/EHS a navrhol súdu doplniť dokazovanie týmto znaleckým posudkom. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanej žalobe dňa 19. 06. 2013 uviedol, že žaloba je podaná predčasne, keď neuplynula 6 mesačná doba na predbežné prerokovanie nároku, v rámci ktorej žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť, na základe čoho žalovaný nepovažoval nárok za predbežne prerokovaný. Žalobca podal prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody 23. 04. 2012, pričom už 28. 09. 2012 bola súdu doručená žaloba vo veci a je teda zrejmé, že ju žalobca nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr. Konštatoval, že 15-dňová lehota uvedená v § 44 ods. 2 sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia, ale týka sa len prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Žalobca nepreukázal existenciu dlžníka ako základ preukázania uplatňovaného nároku, nepreukázal ani právoplatné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a ani vymožitelnosť pohľadávky. Rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom. Nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicatae pre uplatnenie nároku žalobcu na súde. Žalobca nepreukázal vznik škody ani jej výšku. V súvislosti s uplatnenou nemajetkovou ujmu poznamenal, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu, preto považoval za nesprávnu úvahu žalobcu vychádzať z 20 % z istiny a príslušenstva, lebo nie je podložená žiadnymi reálnymi skutočnosťami či rozumnou úvahou. Žalovaný namietal premlčanie nároku, dôvodiac tým, že ak k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009, potom 15 dňová lehota na vydanie poverenia uplynula pred dňom 23. 04. 2009, teda tri roky pred uplatnením si nároku v rámci predbežného prerokovania veci. Zo spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/515/2010 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd 05. 08. 2010, k čomu pripojil návrh na vykonanie exekúcie spísaný 07. 06. 2010. Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti súdneho exekútora uznesením 9Er/515/2010-13 dňa 14. 10. 2010 tak, že žiadosť zamietol. Voči rozhodnutiu podal oprávnený odvolanie 15. 11. 2010, ktoré vzal podaním z 19. 01. 2011 späť a Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 8CoE/43/2012-40 dňa 30. 04. 2012 odvolacie konanie zastavil. Žalobca sa obrátil na žalovaného so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom bolo zrejmé, že ku dňu rozhodovania súdu o žalobe žalobcu žalovaný neuznal predmetný nárok a v rámci predbežného prerokovania ho neuspokojil, čo vyplynulo aj z vyjadrenia žalovaného, a preto mal za to, že v čase svojho rozhodnutia 6 mesačná lehota uplynula a žalovaný nárok žalobcu neuspokojil. Žalobca sa domáhal náhrady škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote, resp. primeranej lehote ako aj preto, že exekučný súd skúmal opätovne právo žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup a formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutie v právnom vzťahu medzi žalobcom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným. Zistil, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia v lehote 70 dní (žiadosť o udelenie poverenia bola doručená súdu 05. 08. 2010 a súd o nej rozhodol 14. 10. 2010). Súd teda rozhodol v primeranej lehote. Súd rozhodoval za účinnosti Exekučného poriadku, podľa ktorého sa 15 dňová lehota nevzťahovala na rozhodnutie súdu, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Exekučným titulom v tomto prípade bol vykonateľný rozsudok rozhodcovského súdu, preto sa uvedená lehota na vydanie rozhodnutia nevzťahovala. Súd má za to, že nedošlo k nesprávnemu úradnému

postupu žalovaného. Žalobca nesprávne tvrdil, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelení poverenia s omeškaním viac ako 238 dní. V súvislosti s namietanými prietiahmi v konaní súd uviedol, že porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je kompetentný preskúmať ústavný súd. Pokiaľ ide o vytýkaný nesprávny úradný postup v preskúmaní práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny, súd poukázal na ust. § 44 ods. 2 EP, podľa ktorého je exekučný súd ex offio povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pri posudzovaní tohto základného predpokladu pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa exekučný súd nezaobrá vecnou správnosťou exekučného titulu, ale skúma, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc, a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Dodal, že rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rei iudicata. Okrem iného súd podotkol, že vytýkaný postup súdu v tom, že nebol oprávnený preskúmať vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu, teda že vykonal úradný postup bez splnenia zákonných podmienok, by súd nemohol posudzovať ako nesprávny úradný postup, ale išlo by o zodpovednosť odporcu pre nezákonné rozhodnutia, pričom základom vzniku takejto zodpovednosti je zrušenie nezákonného rozhodnutia. V tomto prípade oprávnený v exekučnom konaní (žalobca v tomto konaní), podal odvolanie, ktoré vzal späť. Pre prípadnú zodpovednosť žalovaného za nezákonné rozhodnutie však žalobca nedodrжал postup, ktorý by si takáto zodpovednosť vyžadovala, a to v konečnom dôsledku, po využití všetkých riadnych opravných prostriedkov. Súd dospel k tomu záveru, že na strane žalovaného konajúceho cestou exekučného súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, preto sa nezaoberal ani výškou majetkovej škody ani nemajetkovej ujmy, pretože nebol zistený právny základ, a to zodpovednosť odporcu za škodu. V súvislosti s námietkou premlčania súd uviedol, že podaný návrh nepovažuje za premlčaný, pretože bol na súde prvého stupňa podaný dňa 28. 09. 2012, pričom trojročná premlčacia lehota v danom prípade skončila dňom 22. 10. 2013. Súd prvého stupňa taktiež zamietol návrh žalobcu na znalecké dokazovanie znaleckým ústavom, pretože mal za to, že znalecký posudok by riešil právnu otázku, ktorú si musí vyriešiť súd sám.

Na zistený skutkový stav prvostupňový súd z hľadiska právneho posúdenia aplikoval ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1 (v znení účinnom do 31. 12. 2012 aj od 01. 01. 2013), ods. 2 (v znení účinnom do 31. 12. 2012) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z., § 41 ods. 1, ods. 2 písm. d/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) (v znení účinnom od 01. 06. 2011, § 44 ods. 1 a 2 (v znení od 01. 06. 2011 do 17. 01. 2013) Exekučného poriadku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval a ani mu žiadne nevznikli. Žalovaný si uplatnil písomným vyjadrením náhradu trov konania, ktoré mu súd priznal s poukazom na § 151 ods. 2 OSP.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa v merite veci aplikoval novú právnu úpravu obsiahnutú v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, teda po založení zodpovednostného právneho vzťahu. Zdôraznil, že súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Mal za to, že súd mu svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Argumentoval tým, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je návrh žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Poukázal na to, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. V tomto smere poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite, z toho dôvodu ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Zdôraznil, že samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Zároveň namietal, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a

posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súd s poukazom len na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie, tým mu znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku a na zamietnutie znaleckého dokazovania nemal súd žiadne udržateľné dôvody. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Ďalej dôvodil tým, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Poukázal na to, že Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústreďenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom, v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, c/ a f/ OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 OSP) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 OSP.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody v sume 125 eur predstavujúcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového vzťahu založeného Zmluvou o úvere, a nemôže preto tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu. Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 438,75 eura, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu spočíva v tom, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to zamietnutím žiadosti až dňa 31. 01. 2011, teda po 238 dňoch od doručenia návrhu, čo je podľa názoru žalobcu dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva žalobcu. K nesprávnemu úradnému postupu došlo v dôsledku nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok v konaní vedenom na Okresnom súde Levice v exekučnej veci sp. zn. 9Er/515/2010. Sumu 438,75 eura vyčíslil ako 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom (hodnoty majetkového práva postihnutého deformáciou), ktorú si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom stanovenom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu).

Exekučným titulom v tejto veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 22073/09 zo dňa 11. 01. 2010. Exekučné konanie bolo vedené pod sp. zn. 9Er/515/2010, začalo spísaním návrhu u súdneho exekútora dňa 07. 06. 2010. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 05. 08. 2010. Súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením č. k. 9Er/515/2010-12 zo dňa 14. 10. 2010, právoplatným dňa 05. 11. 2010, proti ktorému podal odvolanie navrhovateľ a dňa 19. 01. 2011 ho vzal späť, v dôsledku čoho odvolací súd uznesením č. k. 8CoE/43/2012-40 zo dňa 30. 04. 2012 zastavil odvolacie konanie.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012, teda v čase, kedy malo dôjsť k spôsobeniu škody (ďalej len citovaný zákon), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ods. 2, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ods. 2, každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa ods. 2, najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

Podľa ods. 3, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 243 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom do 17. 01. 2013, tento zákon sa vzťahuje aj na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku (EP) v znení od 01. 06. 2011, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa ods. 2, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd poukazuje na to, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní vôbec nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založený napadnutý rozsudok súdu

prvého stupňa. Žalobca podal množstvo návrhov s rovnakým predmetom konania, pričom vo všetkých konaniach podáva odvolania s totožným obsahom bez ohľadu na konkrétne okolnosti danej veci.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Odvolací súd sa pri posudzovaní danej veci preto zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska toho, či nedošlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z hľadiska dikcie ust. § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. nemožno stotožňovať porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote a zbytočné prietahy v konaní, pričom ide o osobitné dôvody nesprávneho úradného postupu. Nesprávny úradný postup však bez splnenia ostatných predpokladov - vzniku škody a danosti príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, nezakladá vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku podrobne odôvodnil nenaplnenie ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu, keď konštatoval, že žalobca nepreukázal vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Žalobca ničím nenapadol podrobné skutkové a právne závery súdu prvého stupňa o nenaplnení ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a preto tieto nie sú predmetom odvolacieho prieskumu.

Súd prvého stupňa neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (náleží Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010). Jeho úvahy a dôvody podporujú príslušný záver o nedôvodnosti nároku žalobcu. Rozhodnutie súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel, sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v súdnej veci nemá právo na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov z dôvodu nesprávneho úradného postupu (§ 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003).

Pre posúdenie toho, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom stanovenej lehote, je podstatné znenie ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011, teda v čase začatia exekučného konania (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

Odvolací súd zastáva názor, že z dikcie ustanovenia § 44 ods. 2 EP vyplýva, že 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami zachovávajúcimi autenticitu sledovaného zámeru, a to, že úmyslom zákonodarcu bolo zefektívnenie exekučného konania v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu, a tým prispieť k lepšej vymožitelnosti práva. Uvedená požiadavka stráca opodstatnenie v prípade, ak exekučný súd zistí neexistenciu exekučného titulu pre jeho rozpor so zákonom, t. j. ak exekučný titul vykazuje nedostatky z formálnej alebo materiálnej stránky. To však neznamená, že i vtedy exekučné konanie nemusí naplniť právo účastníka na prejednanie veci v primeranej lehote a bez zbytočných prietahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru, aby sa tak odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Pokiaľ by ale zákonodarcu mal úmysel, aby 15-dňová lehota exekučného súdu dopadala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť exekútora o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť (či už

pozitívne alebo negatívne) v tam stanovenej lehote na rozdiel od ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, kde uložil exekučnému súdu do 15 dní od doručenia žiadosti „poveriť“ exekútora, aby exekúciu vykonal. Exekučným titulom v spornej exekučnej veci bol rozhodcovský rozsudok. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 05. 08. 2010 (v tejto súvislosti odvolací súd podotýka, že vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu nie je rozhodujúce, kedy začalo samotné exekučné konanie, lehota na vydanie poverenia plynie od doručenia žiadosti o vydanie poverenia). Žalobca namietal, že exekučný súd neoprávnene preskúmaval exekučný titul, ktorým bol rozhodcovský rozsudok. Uvedený postup a obdobie, ktoré uplynulo od doručenia žiadosti súdneho exekútora exekučnému súdu až do vydania zamietajúceho rozhodnutia o podanej žiadosti, nemožno považovať za nesprávny úradný postup, pretože preskúmanie exekučného titulu je plne odôvodnené potrebou skúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti predloženého exekučného titulu. Ako už odvolací súd vyššie uviedol, lehota 15 dní je len procesná a platí len v pozitívnom zmysle, teda vtedy, ak súd vydá poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, nie v prípade, ak vydáva iné rozhodnutie. Vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré žalobca iniciuje, je však ústavne akceptovateľná aj dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie preskúmvacej činnosti (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/606/2012 zo dňa 14. 12. 2012 alebo sp. zn. II.ÚS/245/2013 zo dňa 25. 04. 2013). Túto skutočnosť treba osobitne zdôrazniť najmä v prípadoch, keď titulom pre vykonanie exekúcie sú rozhodcovské rozhodnutia (rozhodcovské rozsudky). Exekučný súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi je vždy povinný skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Je predovšetkým povinný skúmať, či exekučný titul podľa ustanovenia § 41 EP má všetky zákonné atribúty a či nie je v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 EP). O návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku je exekučný súd oprávnený aj bez návrhu (ex offico) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy (doložky) je nesporné, že rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého oprávnenému nevzniká voči povinnému nárok, vymožená ktorého sa v konaní domáha, a teda exekučný titul je materiálne nevykonateľný.

Odvolací súd uvádza, že na vznik zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup musia byť totiž splnené i ďalšie dva predpoklady, a to: vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou, resp. nemajetkovou ujmu, na preukázanie ktorých predpokladov zaťažuje dôkazné bremeno práve navrhovateľa. V danom prípade si žalobca svoju dôkaznú povinnosť nespĺnil a nepreukázal splnenie týchto zákonných predpokladov. Preto absentuje príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a žalobcom tvrdenou škodou. Žalobca taktiež nešpecifikoval a ničím nepreukázal ani uplatnenú nemajetkovú ujmu.

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza, že v zmysle § 35 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní doručení rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Vzhľadom k tomu je nepochybné, že rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom rovnako ako rozsudok súdu všeobecného. Ustanovenie § 41 ods. 2 EP stanovuje popri vykonateľných rozhodnutiach súdu i ďalšie exekučné tituly. Do 31. 05. 2011 uvedené ustanovenie neobsahovalo výslovne uvedenie rozhodcovského rozsudku, v písm. d/ boli uvedené vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Až novelou EP zákonom č. 102/2011 Z. z. účinnou od 01. 06. 2011 boli do ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d/ priamo uvedené rozhodcovské rozsudky. Vzhľadom k tomu rozhodcovské rozsudky bolo možné vykonať ako exekučné tituly do 31. 05. 2011 v zmysle § 41 ods. 2 písm. i/ EP.

Exekučný poriadok v § 44 ods. 2 v znení do 31. 05. 2010 stanovil 15- dňovú lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bez výnimky, pričom táto lehota plynula od doručenia žiadosti o vydanie poverenia. Novelou uskutočnenou zákonom č. 144/2010 Z. z. s účinnosťou od 01. 06. 2010, bola do uvedeného ustanovenia zakotvená výnimka, podľa ktorej na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučných titulov uvedených v § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP nie je žiadna lehota. Keďže rozhodcovský rozsudok bol zakotvený do § 41 ods. 2 písm. d/ až od 01. 06. 2011, lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku bola do 31. 05. 2011 a od 01. 06. 2011 lehota nie je.

K odvolaciemu argumentu žalobcu o vyvrátení nároku žalobcu konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov žalobcu, uvedeného v návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie nároku neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov žalobcu, pričom na rozhodnutie mal k dispozícii exekučný spis Okresného súdu Levice sp. zn. 11Er/653/2010, s obsahom ktorého sa oboznámil a vychádzal z neho.

Pokiaľ ide o odvolacie dôvody žalobcu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa nepostupoval v merite veci podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., ktorým bol novelizovaný. Súd prvého stupňa síce citoval okrem právnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia exekúcie aj novšiu právnu úpravu, avšak pri rozhodovaní vo veci samej postupoval podľa správnej právnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia exekúcie. Odvolací súd v tomto smere zdôrazňuje, že aj napriek citácii ust. § 9 ods. 2 v neskoršom znení nie je táto skutočnosť rozhodujúca na to, aby ňou bola založená vada konania, ktorá by odôvodňovala zrušenie rozsudku v zmysle niektorého z dôvodov uvedeného v ust. § 221 ods. 1 OSP. V súvislosti s ďalším dôvodom odvolania týkajúcim sa tej skutočnosti, že súd prvého stupňa rozhodol na základe nedôveryhodných údajov, odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd mal k dispozícii exekučný spis Okresného súdu Levice sp. zn. 11Er/653/2010, čo je zrejme aj zo samotného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pričom pri preskúmaní dôvodnosti nároku žalobcu vychádzal z listinných dôkazov v ňom obsiahnutých. Z obsahu spisu súd zistil, že tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe, ktorými odôvodňoval svoj návrh nie sú pravdivé. Na námietku žalobcu týkajúcu sa stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že stav právnej neistoty trvá až do okamihu, kedy súd rozhodne vo veci samej. Tým, že súd dňa 14. 10. 2010 vydal uznesenie (právoplatné dňa 05. 11. 2010), ktorým zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, bol stav právnej neistoty účastníkov konania odstránený. Stav právnej neistoty pri zamietnutí žiadosti súdneho exekútora podľa odvolacieho súdu nezakladá nárok na náhradu škody, pretože v prípade vydania iného rozhodnutia ako vydania poverenia nie je zákonom ustanovená lehota, ktorej nedodržanie by bolo možné charakterizovať ako nesprávny úradný postup. Odvolací súd má v tomto smere za preukázané, že súd prvého stupňa nijakým spôsobom v predmetnom konaní nepochybil. Pokiaľ ide o žalobcom navrhované znalecké dokazovanie, súd tento návrh nepovažoval za dôvodný, pretože bolo zrejme, že v konaní neprišlo k nesprávnemu úradnému postupu, v dôsledku ktorého by mohla vzniknúť škoda, a teda dokazovať znaleckým posudkom jej výšku by bolo absolútne nadbytočné a nevhodné. Okrem iného v zmysle § 120 a nasl. OSP rozhodnutie v tom smere, aké dôkazy budú v konaní vykonané je výlučne na úvahe súdu, pričom rozhodnutie, že sa niektorý dôkaz nevykoná nezakladá nedostatok konania spočívajúci v odňatí možnosti konať účastníkom konania. V súvislosti námietkou žalobcu, že súd polemizoval nad dĺžkou zákonných lehôt, odvolací súd uvádza, že súd nielenže nepolemizoval, ale ani neskúmal, či v konaní došlo k akýmkoľvek prietahom, pretože všeobecný súd nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní. Prvostupňový súd len skúmal, či bola dodržaná zákonná lehota, ktorá by založila zodpovedný vzťah medzi účastníkmi konania, a teda či v skutočnosti došlo k vzniku škody, ktorej sa žalobca v predmetnom konaní domáha. Odvolací súd má za preukázané, že súd prvého stupňa na rozhodnutie vo veci samej aplikoval správne právne predpisy vnútroštátneho práva a zároveň rozhodol aj v súlade s platnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudská práva, zachovávajúc pritom právo účastníkov konania na prejednanie veci bez zbytočných prietahov. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2011 a 6Cdo 105/2011. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keď si ich náhradu neuplatnil. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.